

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE MAN ONDER HET BED of DE
GEVOLGEN VAN DE
APARTHEIDSPOLITIEK

Een spel uit Zuid-Afrika in een voorspel en twee bedrijven

door

Frans Demers

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1992

Nr. 1219

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ELF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

Demers, Frans

De man onder het bed of De gevolgen van de apartheidspolitiek : een spel uit Zuid-Afrika in een voorspel en 2 bedrijven / Frans Demers. - Antwerpen : Toneelfonds J. Janssens, 1990. - 53p. ; 30 cm.

Frans Demers is pseud. van Johan Mark Elsing.

ISBN 90-385-0031-9 : BF. 232

Doelgroep : Toneelgezelschappen

NUGI : 302

Wettelijk Depot D/1990/220/36

ISBN 90-385-0031-9

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Johan Mark Elsing

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

2 dames - 6 à 9 heren + figuranten

Harry Scott, een blanke geneesheer.

Kentana Madubele (Kenta), verpleegster, een naturellenmeisje uit
Transkei.

Pim Setula, een naturel, dokter in de rechten, studeerde in Engeland. Leider van een verzetsgroep.

Kreli	)	
Majeke	)	
Maroto	)	Naturellen, behorend tot de verzetsgroep van
Dondi	)	Pim Setula
Liso	)	

Een politie-officier

Eerste inlandse konstabel

Tweede inlandse konstabel

Verder voor de flach-backtonelen : Prof. van de Merwe, oom van Harry
 een plantagebezitter
 een dominee
 een koster
 Harry Stuart, een toerist
 een kelner
 een hotelmanager

Verschillende rollen kunnen door één en dezelfde acteur vertolkt worden.

VOORSPEL

Afrikaans landschap met een paar palmen en rotsen.
Op de voorgrond - op een stuk rots - is Kenta gezeten - mediterend, met gebogen hoofd, strakke blik. Maakt een bedrukte indruk. Na enkele ogenblikken geluid van naderende stappen. Kenta staat recht. Harry komt op. Hij omhelst Kenta en kijkt haar aandachtig aan.

HARRY : Dat lijkt voor jou niet het begin van een prettige vakantie. Is het onthaal in de ouderlijk kraal niet meegevallen ?

KENTA : Ze hebben gelachen en gehuild en het volk van alle kralen uit de buurt bij elkaar getrommeld. En pa Madubela wil een os slachten en een bierfeest organiseren om mijn bezoek te vieren. Maar dat ik ziekenverpleegster ben geworden, interesseert ze niet. Ik had even goed kunnen zeggen dat ik directrice van geheel het hospitaal was geworden. En ma zei: 'Jij bent nu een vrouw geworden en ik vind het onpassend dat jij nog altijd geen hoofddoek draagt. Onze mensen zullen je uitlachen.' En ze zei ook dat ik afschuwelijk rook.

HARRY : (lacht) Verwondert je dat ? Een echt Bomvana vindt toch alleen de reuk van koeievet heerlijk. Het kraalvolk is gebleven wat het was. Alleen jij bent veranderd.

KENTA : Ik heb een hele tijd in ma's hut gezeten. (fluisterend schier) Ik vind die doorrookte, donkere hutten afschuwelijk.

HARRY : Ze zijn zoals ze altijd zijn geweest.

KENTA : En een van mijn broers was bezig van een klomp zwart doorrookt vlees te eten. En, weet je, het zat vol witte maden. Maar dat hinderde hem niet. Hij knipte ze met de vinger weg naar gelang ze te voorschijn kwamen. (andere toon) Wat zeg je daarvan, dokter Scott ?

HARRY : Vies, maar zijn maag verdraagt meer dan de onze.

KENTA : De onze ? Je bedoelt die van de blanken.

HARRY : Ja, maar toch ook de jouwe, omdat jij sedert jaren al aan de kost van de blanken gewoon bent.

KENTA : (is gaan zitten, na kleine pauze) En een van mijn zusters heeft een kind gekregen. Terwijl ik met haar zat te praten, was ze bezig het te voeden. Zij goot zure miliepap uit een vuile,

groene fles in de palm van haar hand en drukte die zo in de mond van de boreling, die met het kopje naar achter in haar schoot lag. Ik zei: "Lieve hemel, het is verkeerd wat jij daar doet. Die verzuurde pap deugt niet en zo mag een etend kind niet liggen !" Mijn zuster antwoordt : "Omdat jij in Johannesburg en Pretoria geweest bent, hoef je hier nog geen grote mond op te zetten !" Ik zei: "Ik praat zo omdat ik ziekenverpleegster ben." Zij antwoordde: "Hier is niemand ziek en ik geef mijn kind de miliepap zoals ik en ook jij die van onze moeder hebben gekregen."

HARRY : (grinnikt)

KENTA : En wat zeg jij, dokter Scott ?

HARRY : Dat het een afschuwelijke gewoonte is, Kenta, en dat al menige Bomvana-boreling in bedorven miliepap is gestikt. Maar laat ons liever over wat anders praten ! Ze vonden het zeker toch kranig dat jij er op je eentje zo helemaal bovenop bent geraakt.

KENTA : Waarom zouden ze ? Ze kunnen toch niet begrijpen tot welke inspanning een kaffermeisje verplicht is om het tot zieken verpleegster te brengen. Als je hun zou vertellen, dat je een diploma als dat van mij krijgt nadat je drie dagen op de hoogste wolkenkrabber van Johannesburg hebt gezeten, zouden ze je geloven.

HARRY : (zucht) Ik heb zo de indruk, dat je het weerzien met je familie niet prettig hebt gevonden.

KENTA : Toch wel...toch wel...maar ! (Met een ruk wendt ze het hoofd af en verbergt het gelaat in de handen.)

HARRY : (na poosje) Het spijt me. Ik had je niets mogen vragen.

KENTA : (Weet zich te herstellen) Welnee, het verandert niets aan de zaak of je erover praat of niet. Het is toch zoals het is. Ik weet nu voorgoed dat ik hier niet meer thuis ben.

HARRY : Dat ben je nooit geweest, Kenta.

KENTA : Er was een tijd, dat ik tussen twee werelden stond: de jouwe en de mijne. Instinctmatig heb ik als kind gevoeld, dat ik in de mijne had moeten blijven. Vandaag ben ik een stap verder gekomen. Ik weet nu dat ik niet meer thuishoor in de ene wereld en dat de andere onbereikbaar is.

HARRY : Je moet het onaangename vergeten, Kenta.

KENTA : Nee Harry, ik wil niets vergeten. Ik zal mijn leven lang de

woorden niet vergeten, die jouw moeder tot mij heeft gesproken, als zij er achter kwam dat wij elkaar liefhebben. Ik zal nooit vergeten hoe wij vervolgd zijn geworden door jouw familie...Hoe men mij van het ene naar het andere hospitaal heeft overgeplaatst om mij tenslotte te ontslaan. En hoe de ereraad van jouw familie ons heeft behandeld. Je oom bijvoorbeeld, professor van de Merwe.

(Licht op een ander plan van het toneel. Daar bevinden zich nu Harry en zijn oom, gezeten in een armstoel achter een bureau.)

VAN DE MERWE : Goed, laten we de kaarten op tafel leggen: jouw Kenta is van Pretoria overgeplaatst naar Kaapstad, omdat wij weten wat er tussen jou en haar is gebeurd en omdat wij je willen redden.

HARRY : (opgewonden) Mij redden ! Jullie doen precies alsof ik een misdaad heb begaan.

VAN DE MERWE : (rustig, hem doordringend aankijkend) Wij hopen nog op tijd te hebben ingegrepen om die te voorkomen.

HARRY : Lieve hemel, oom, is het dan een misdaad van een meisje met een andere huidskleur te houden ?

VAN DE MERWE : Nee...en je mag zelfs haar schoonheid en jouw gevoelens in één of meer gedichten vereeuwigen. Maar je mag haar niet in de armen nemen en je mag je met haar niet in hetzelfde bed uitstrekken, want dan kom je voor de rechter.

HARRY : (zeer kwaad) Wat jij en mams gedaan hebben is gemeen. Ik laat mij niet beledigen. Ik...

VAN DE MERWE : (hem onderbrekend, woedend) Nu is 't genoeg ! (weet zich dadelijk te beheersen) Waar leef jij eigenlijk ? Op de maan of op de aarde ? Ik vind het roerend een knaap te zien opgroeien zonder sexueel geknoei, maar wat jou overkomt is een beetje kras. Straks ben je dokter in de geneeskunde, maar jij schijnt nog helemaal niet te weten wat het leven is. En wat vrouwen betreft, gedraag je je als een scholier, die zijn kalverliefde doormaakt. Als daar spoedige geen eind aan komt, zou je kunnen tot de conclusie komen dat je zonder "haar" niet meer kunt leven...en dan volgt het onvermijdelijke. Op dit ogenblik zijn er enkele personen, die op de hoogte zijn van wat er tussen jou en dit meisje is gebeurd. Als je voortgaat op de ingeslagen weg, zal het aantal ingewijden aangroeien, en niet allen zullen je zo welwillend behandelen als wij...En als je dan nog een stap verder gaat, loop je groot gevaar, dat de politie ingrijpt. Dan

ga je de gevangenis in, dan zal je nooit het beroep van arts kunnen uitoefenen, dan heb je je familie met schande overladen en dan ben je goed voor een uitgestotene van de maatschappij... En dat alles omdat een kaffermeisje jou heeft ingepalmd.

HARRY : Ik ben mee verantwoordelijk voor het leed en de schande, die jullie Kenta hebben aangedaan.

VAN DE MERWE : Als jij met leed en schande haar definitief ontslag bedoelt, ben ik bereid voor eerherstel te zorgen. Dat wil zeggen: ervoor te zorgen dat zij ergens in het land opnieuw wordt benoemd - onder voorwaarde dat jij voorgoed van haar afziet.

HARRY : Dat kan ik niet, oom.

VAN DE MERWE : Dan kunnen wij niets voor je doen, want alle eerherstel ten spijt zal deze verhouding jullie vroeg of laat in de gevangenis brengen.

HARRY : In de ogen van God kan deze liefde geen misdaad zijn. Ik laat deze vrouw niet in de steek omdat ik van haar hou en omdat ik het gevoel heb zonder haar niet meer te kunnen leven.

VAN DE MERWE : Luister eens jongeman, ben jij je wel bewust wat het betekent een vrouw lief te hebben, voor haar verantwoordelijk te zijn en het gevoel te bezitten zonder haar niet meer te kunnen leven ?

HARRY : Ik denk het wel. Waarom vraag je dat ?

VAN DE MERWE : Omdat een dergelijke verklaring uit de mond van een man gewoonlijk betekent, dat hij bereid is de vrouw waarover hij zo spreekt te huwen.

HARRY : Daartoe zou ik eveneens bereid zijn.

VAN DE MERWE : En je kan zonder haar niet meer leven ?

HARRY : Nee.

VAN DE MERWE : (na poosje) Dat lijkt op eeuwige liefde. (poosje) Een erg geval Harry. (poosje) Nou, tegen eeuwige liefde kan niemand iets ondernemen. MIJN standpunt ? Om te beginnen moet jij ons bewijzen dat jouw liefde voor Kenta inderdaad is voor wat jij ze houdt: eeuwig. Nee, ik ben al tevreden met "zeer groot". Dus, jij moet bewijzen dat jouw liefde groot, oprecht en van bestendige aard is.

HARRY : Hoe kan ik dat als buiten Kenta niemand mij gelooft ?

VAN DE MERWE : Door een hele tijd van jouw geliefde afscheid te nemen.

HARRY : Hoe bedoelt u dat ?

VAN DE MERWE : Haar een hele tijd niet meer te ontmoeten, geen contact meer met haar te hebben, zelfs niet schriftelijk...Kijk mij niet zo aan, Harry ! Daar is natuurlijk veel wilskracht toe nodig... Kijk, wij hebben een plan voor je uitgedacht.

HARRY : Wat voor een plan ?

VAN DE MERWE : Wanneer ben jij afgestudeerd ?

HARRY : Over twee jaar.

VAN DE MERWE : Welnu, je onderbreekt je studie in Pretoria om ze voort te zetten aan een Hollandse of Britse universiteit. Twee jaren, Harry. Zou je dat kunnen ?

HARRY : Ja.

VAN DE MERWE : En als je in Europa bent, moet je je ogen maar goed de kost geven. De studie gaat natuurlijk voor alles...maar er is toch ook veel vrije tijd en die moet je besteden aan reizen en uitstappen.

HARRY : (beetje honend) Een prachtig plan oom. Daar zit natuurlijk moeder achter.

VAN DE MERWE : Natuurlijk Harry. En ze zal niet krenterig zijn. Zij vindt het hoog tijd dat jij een beetje onder de mensen komt.

HARRY : Jullie denken natuurlijk dat ik Kenta in Europa zal vergeten.

VAN DE MERWE : Dat denken wij niet, maar wij houden rekening met dergelijke mogelijkheid. Verder hebben wij daar niets mee te maken. Het staat jou vrij in een laatste brief aan Kenta over eeuwige liefde te praten, maar een bindende verklaring mag je eerst afleggen als je studietijd voorbij is. En je moet ons meteen je woord geven dat je met Kenta niet zult corresponderen.

HARRY : Dat kan ik niet.

VAN DE MERWE : Harry, heb jij er al eens over nagedacht wat voor een offer jouw moeder brengt als zij er in toestemt je te laten vertrekken, met het risico je voor altijd te verliezen ? Wij twijfelen niet aan de oprechtheid van je gevoelens tegenover Kenta, maar wij vrezen dat jij jezelf nog niet genoeg kent. Is het dan onmenselijk als wij je vragen jezelf twee jaar te gunnen om je een helder inzicht te verschaffen. (poosje) Samenvattend is het toch zo Harry, dat jij alleen over je toekomst kunt beslissen. Het wordt waarschijnlijk een beslissing, die jouw moeder voor de rest van haar leven ongelukkig maakt. En toch wil zij je helpen opdat je het geluk zou vinden dat jijzelf

wenst. Ben je dan niet bereid ook iets voor haar te doen ?

(Licht terug naar plaats van vorig tafereel.)

HARRY : (na poosje) Ik heb over alles nagedacht Kenta. En je weet het. Als ik over twee jaar wil klaarkomen met de studie, moet ik dadelijk vertrekken.

KENTA : Ik zal op je wachten, Harry.

(Op dit ogenblik komt Liso vlug op. Hij is een bediende van Harry's moeder. Hij blijft zwijgend staan.)

HARRY : Wat is er Liso ?

LISO : (gejaagd) De misses laat je overal zoeken, heer. Je moet dadelijk naar huis komen.

HARRY : (na kleine pauze) Goed. (Legt de handen op Kenta's schouders) Ik kom morgen naar hier terug, Kenta. Op dezelfde tijd.

KENTA : Goed Harry.

HARRY : Zal je er zijn ?

KENTA : Ja. (zucht) Het heeft allemaal geen zin meer, maar ik zal er zijn.

(Harry af)

LISO : (na poosje) En wat nu Kenta ? Je hebt mij alles verteld. Wat wil je doen als hij naar het buitenland vertrekt ?

KENTA : Op hem wachten, maar ik wil weg van hier en hier nooit meer terugkomen.

LISO : Luister naar mij, Kenta ! Drie jaar heb ik voor de misses gewerkt, maar nu heb ik er genoeg van. Ik wil de blanken niet meer dienen. Ik wil mij van nu af inzetten voor ons eigen volk. Dat kan niet hier, in Transkei. Ik wil voor goed naar Johannesburg. Ga mee met mij, Kenta !

KENTA : Liso, jij droomt ervan je aan te sluiten bij de verzetsgroep van Pim Setula. Daar doe ik niet aan mee. Ik wil trouw blijven aan Harry.

LISO : Niemand zal trachten jou te beïnvloeden, maar jij moet weg uit de invloedssfeer van Harry's familie en vrienden. Pim Setula heeft voldoende invloed om jou onder te brengen in het door jou gewenste milieu.

KENTA : (na poosje) Ik moet naar huis Liso.

LISO : Ga mee naar Johannie, Kenta. Ik zal beginnen met aan mijn vrien-

den te schrijven.

KENTA : Ik zal over je voorstel nadenken, Liso.

(Terwijl Liso zich verwijdert valt het

DOEK

EERSTE BEDRIJF

Het toneel : De kamer in een krotwoning van één der inlandse voorsteden van Johannesburg. (bijv. Sophiatown)

Linkerwand (voorplan) Deur naar barza en naar buiten. Tegen de wand een ouderwets metalen bed.

Achterwand: twee vensters met luiken, die van binnen kunnen gesloten worden. In de ruimte tussen de vensters een rechthoekige tafel.

Rechterwand: (achterplan) Deur naar keuken en andere vertrekken. Meer op voorgrond een ronde tafel met stoelen. Tegen de wand een kastje met glazen en drank.

Als het doek opgaat loopt Kreli zenuwachtig heen en weer. Van buiten dringen geluiden tot in de kamer door: spelende kinderen, een zingende vrouw. Dan het geluid van een auto. Bij het autogeluid blijft Kreli staan, stapt dan tot bij een venster, kijkt naar buiten. Sluit dan het venster. Er wordt op de buitendeur geklopt. Ogenblik. Er wordt nogmaals geklopt.

KRELI : (opent deur, verrast) Jij Kenta !

KENTA : (slank sierlijk meisje, draagt uniform van inlandse ziekenverpleegster.) Ja. (kijkt rond, zenuwachtig) Waar zijn ze ?

KRELI : Wie ?...Hoe kom jij hier ?

KENTA : Ik heb een telefoon gekregen. Van Majeke. Ik moest dadelijk naar Sophiatown komen, naar jou.

KRELI : (Terwijl hij zich naar de vensters begeeft en de luiken sluit) Heeft niemand jou gezien ?

KENTA : De avond begint te vallen. De straten zijn vol mensen.

KRELI : Ik bedoel: geen schorpioen-patroeljes ? Geen konstabels ?
(ontsteekt grote kaars op ronde tafel)

KENTA : Wat gebeurt er Kreli ?

KRELI : Er moet iets verkeerd gelopen zijn.

KENTA : Wat dan ? (poosje, dan aandringend) WAT is verkeerd gelopen, Kreli ? (geen antwoord, na poosje bitter) Zijn z'er weer eens op uit geweest, Pim, Liso en de andere samenzweerdere ? En met welke inzet ditkeer ? Schaking ? Plundering ? Bankoverval ?
(aandringend) Kreli !

KRELI : Overval op een geldtransport van een bank aan de Elofstraat naar een mijn, een heel eind buiten Johannie. Alles was goed

voorbereid en overlegd. Een kwasi-toevallige verkeersbelemmering zou de mijnauto met het geld dwingen te stoppen VOOR onze wagen.. en op een-twee-drie zou alles voor elkaar komen.

KENTA : En is het voor elkaar gekomen ?

KRELI : Majeke was erbij...en die heeft met jou getelefoneerd. Dus..

KENTA : Als ik hem vroeg wat zijn oproep betekende, heeft hij het gesprek afgebroken. En...

(Er wordt op de deur geklopt. Kreli en Kenta kijken elkaar even aan.)

KENTA : (vlug haar zin beëindigend) Hij zei enkel dat ie spoedig zou volgen.

KRELI : Daar heb je hem ! (Opent deur. Majeke vlug op)

MAJEKE : (blik naar Kenta) Goed dat jij er bent, Kenta ! (tot Kreli) Heb je mij wat te drinken, Kreli ?

(Kreli grijpt naar een kroes, opent kastje om een glas te nemen)

MAJEKE : Nee man, geen kafferbier. Geef mij een whisky en liefst een dubbele.

KRELI : (Terwijl hij doet wat hem gevraagd is) Maar vertel nu, bij God, toch eerst eens waarom jij zo zenuwachtig bent. Hier ! (geeft hem glas whisky)

MAJEKE : Liso is gewond - een kogel in de rug. Hij verliest veel bloed. Ze brengen hem naar hier. Daarom is het goed dat jij er bent, Kenta.

KENTA : Een ziekenverpleegster is geen dokter.

KRELI : Hoe kon dat gebeuren, Majeke ? Is dan alles fout gegaan ?

MAJEKE : Nee, want het geld hebben we. Om te beginnen verliep alles prima: we konden de mijnauto volgen van in de Elofstraat en er vlak achterblijven tot op de plek van de afspraak - de gekantelde kar met kisten en zakken. (drinkt) Het was kinderspel de twee begeleidende agenten te ontwapenen terwijl de chauffeur de weg begon vrij te maken. Niemand echter had bemerkt dat die knul zijn revolver tussen twee kisten had verstopt...en die begon te schieten als wij met de buit naar onze auto liepen. En Liso werd getroffen. (drinkt gulzig zijn glas leeg)

KENTA : En nu wordt Liso hierheen gebracht. Hij verliest veel bloed... en IK moet hem helpen. Dat wil ik graag, maar vertel me eens hoe ik dat kan !

- MAJEKE : (grijnst) Da's nogal eenvoudig...met verband, natuurlijk.
- KENTA : En wie bezorgt mij verbandstof, pijnstillende en andere middelen, die ik zou kunnen nodig hebben ? Heb jij die dingen soms in huis, Kreli ?
- KRELI : Nee, natuurlijk niet.
- KENTA : Zorg jij daarvoor, Majeke ? Waarom heb jij in de telefoon niks gezegd van Liso ?
- MAJEKE : TE gevaarlijk, Kenta. (Biedt haar zijn glas aan, dat Kreli opnieuw had gevuld) Hier ! Neem een slok. (dringt aan) Toe ! Het zal je goed doen...En wees maar niet bang, de boss heeft aan alles gedacht.
- KENTA : Aan alles ?
- MAJEKE : Yes, miss Kenta, zelfs aan een dokter.
- KRELI : (verwonderd) Heeft hij Liso dan eerst naar een dokter gebracht ?
- MAJEKE : Onzin. Dan had hij hem even goed aan de schorpioenen kunnen uitleveren. Je begrijpt toch dat geheel de politie, blank en zwart, schorpioenen en konstabels, gealarmeerd is.
- KENTA : Hoe kan hij dan doktershulp bekomen ?
- MAJEKE : Door ze hier, in huis, te organiseren.
- KRELI : Maar dan zitten wij allemaal in de val.
- MAJEKE : Jij onderschat de boss, Kreli. Het is een dokter die pas sedert enkele weken hier in de buurt is gevestigd. Ik heb Pim bij hem zien binnengaan. (drinkt) Cheerio ! Laat Pim maar betijen. En nu ik mijn droge keel kwijt ben, rammelt mijn maag van de honger.
- KRELI : (tot Kenta) Bezorg hem iets te bikken, Kenta ! Jij weet waar alles staat. En ik heb lust in een kop koffie.
- MAJEKE : Goed...maar eerst moet Kenta voor mij zorgen...en IK lust geen koffie. (af gevolgd door Kenta)

(Kreli loopt weer even heen en weer. Blijft dan bij een van de vensters staan. Opent luik en kijkt naar buiten. Dan hoort hij geluid van stilvallende auto aan de zijde van de buitendeur. Sluit vlug venster en begeeft zich naar deur. Alvorens hij die heeft bereikt wordt ze van buiten geopend. In de deuropening verschijnt Harry Scott, jong, lenig, blond. Achter hem staat Pim Setula. Hij draagt Harry's doktersnécessaire.)

- PIM : (nog zeer beleefd) Wij zijn er dokter. Ga toch binnen !
- (Harry komt aarzelend naar binnen, gevolgd door Pim, die, eenmaal binnen, vlug de deur sluit en de nécessaire neerzet.)

PIM : (tot Harry, die achterdochtig de kamer rondkijkt) Ik herhaal dat wij ter bestemming zijn, dokter Scott. (wijst hem een armstoel aan) Wil u niet gaan zitten ? (Als er geen antwoord komt) Maak het u gemakkelijk ! (Weer na poosje, tot Kreli) Kreli, wees een galante gastheer ! Biedt de dokter een drink aan.

KRELI : (zeer ijverig) Zeker, zeker, Pim ! (tot Harry) Wat mag het zijn, sir ? Whisky ? Gin ? Sherry ?

HARRY : Voorlopig niets. Welbedankt. (scherp) Maar u kan wel iets voor mij doen.

KRELI : Tot uw dienst, dokter !

HARRY : (met hoofdbeweging naar Pim) Uw baas of vriend daar heeft mij op nogal brutale wijze verzocht hem naar deze woning te vergezellen om naar iemand te kijken, die dringend doktershulp nodig heeft...Wil u mij bij die iemand brengen !

KRELI : (aarzelend) Ja...natuurlijk....ik...(kijkt naar Pim)

PIM : (zeer rustig) Dat is voorlopig onmogelijk.

HARRY : Hoezo ?

PIM : (rustig) Zeer eenvoudig...omdat de...hulpbehoevende hier niet is.

HARRY : (verwonderd) Niet hier ? Waar dan wel ?

PIM : Hij is op weg naar hier. 't Kan natuurlijk nog een tijdje duren voor hij aankomt. Het transport door een politiecordons is nogal riskant. Daarom luidt de boodschap "oppassen".

HARRY : (die was gaan zitten, staat recht) Je hebt mij schier gedwongen je te volgen. Een zeer dringend geval, heb je gezegd. En nu blijkt dit "geval" nog op reis te zijn. Waarom ben je er dan niet mee naar mijn woning gekomen ? (Pim geeft geen antwoord) Als ik geen fatsoenlijk antwoord bekom, verlaat ik dadelijk deze woning.

PIM : (zeer kalm) Zo onvriendelijk wil u toch niet zijn.

HARRY : Toch. (Wil naar deur, maar Pim heeft zich daarvoor gezet)

PIM : (zeer rustig) Ga weer zitten, dokter !

HARRY : (tot vlak bij Pim) Weg van die deur, man !

PIM : (Heeft revolver te voorschijn gehaald. Zeer rustig. Koud) WEG van die deur...en ga zitten ! (als Harry niet dadelijk gaat zitten) Zitten, heb ik gezegd !

HARRY : (haalt schouders op en gaat opnieuw zitten) Goed. (Kijkt even de twee mannen aan) Laten wij er in afwachting dan maar een gezellig onderonsje van maken. Voor mij mag het een whisky zijn.

PIM : (steekt revolver weg) Heb je dat gehoord, Kreli ?

KRELI : (ijverig) Jawel. (Begeeft zich naar kast en schenkt drank in)
Ook voor jou, Pim ?

PIM : Voor ons alledrie.

(Kreli bedient Harry en Pim, die zich nog steeds in de buurt van de buitendeur ophoudt. Pim drinkt langzaam, daarbij Harry fixerend. Harry doet hetzelfde als Pim, drinkt langzaam, kijkt door-dringend naar Pim. Dan, tussen twee slokken)

HARRY : Twee maal heb ik jou Pim horen noemen...(na poosje, nadenkend)
PIM...(na poosje) MIJ is maar één Pim bekend - uit de dagbladen-
een Pim, waaraan jouw kop mij doet denken...de terrorist Pim
Setula !

PIM : (na poosje, zeer rustig) Goed geraden, dokter. Het epitheton
"terrorist" vind ik natuurlijk jammer. "Nationalist" zou meer
naar mijn smaak zijn geweest.

HARRY : Wie bommen gooit, treinen doet ontsporen en banken overvalt is
bovendien een misdadiger.

PIM : Het doel heiligt de middelen.

HARRY : Inderdaad, als de inzet de moeite waard is.

PIM : De mijne is het: Zuid Afrika bevrijden van het blanke juk. Ik
ben geen misdadiger. Ik bedrijf politiek met de enige middelen
die indruk op jullie maken. In de ogen van mijn volk ben ik
een held.

HARRY : Jou volk Pim ? Je bedoelt de stam van de Zoeloes waartoe jij
behoort !

PIM : Mijn volk zijn alle mensen die hier niet rondlopen met een
bleek gezicht !

HARRY : (korte spotlach) Iedere Bantoestam in Zuid Afrika - en er zijn
er negen - spreekt een eigen taal en voelt zich geroepen om
hier de hoofdrol te spelen. Alle negen willen niets te maken
hebben met de kleurlingen en alle negen haten ze de Indiërs.

PIM : Eens het juk van de blanken is afgeworpen - en dat willen ze
allen - zullen ze leren samen te leven.

HARRY : Als de blanken uit Zuid Afrika moesten verdwijnen, zo meteen,
hokus-pokus, zou hier een vreselijke chaos ontstaan.

PIM : Iedere geboorte gaat gepaard met barensweeën - ook die van een
nieuw land - vooral na drie eeuwen kolonisatie en onderdrukking.